

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення міської ради
25.07.2024 № 3374

Секретар міської ради

Віктор ГІЛЬТАЙЧУК

**Програма
розвитку підприємництва
на 2025- 2027 роки**

Замовник Програми

СОКОЛОВСЬКИЙ Ю.В. _____
(підпис)

Керівник Програми

БІЛЕЦЬКИЙ Б.І. _____
(підпис)

**Паспорт
Програми розвитку підприємництва на 2025-2027 роки**

1.	Ініціатор розроблення програми (замовник)	Управління економічного розвитку міста Калуської міської ради		
2.	Розробник програми:	Управління економічного розвитку міста Калуської міської ради		
3.	Співрозробники програми:	Структурні підрозділи міської ради, Калуська філія Івано - Франківського обласного центру зайнятості, Рада підприємців при виконавчому комітет Калуської міської ради		
4.	Відповідальний виконавець програми:	Управління економічного розвитку міста міської ради		
5.	Учасники програми:	Структурні підрозділи міської ради, Калуська філія Івано - Франківського обласного центру зайнятості, Рада підприємців при виконавчому комітет Калуської міської ради		
6.	Мета Програми:	Забезпечення підтримки малого та середнього підприємництва в умовах воєнного стану, стимулювання його розвитку, створення сприятливого бізнес середовища шляхом консолідації зусиль місцевих органів влади, суб'єктів підприємницької діяльності, громадських організацій, об'єднань підприємців тощо задля покращення розвитку малого та середнього підприємництва.		
7.	Термін реалізації Програми	2025 – 2027 роки		
8.	Етапи фінансування програми:	2025 рік, 2026 рік, 2027 рік		
9.	Обсяги фінансування Програми (тис. грн) – 1030,00			
	Роки	в т.ч. за джерелами фінансування, тис. грн.		
	Всього, тис. грн.	обласний бюджет	бюджет Калуської міської територіальної громади	інші джерела
	2025-2027 рр.	-	1030,0	-
	В т.ч.			
	2025	-	310,0	-
	2026	-	360,0	-
	2027	-	360,0	-

10. Виконання заходів Програми сприятиме збільшенню:

- частки реалізованої продукції (робіт, послуг) малими та середніми підприємствами в загальному обсязі реалізації продукції (товарів, послуг) підприємств;
- кількості створених робочих місць з відповідним збільшенням кількості зайнятих працівників на малих та середніх підприємствах;
- кількості малих та середніх підприємств;
- частки надходжень до бюджетів усіх рівнів від діяльності малого та середнього підприємництва.

Показники	2023 факт	2024 очікува не	2025- 2027 прогно з
Кількість зареєстрованих фермерських господарств, одиниць	24	25	25
Кількість зареєстрованих товариств з обмеженою відповідальністю, одиниць	730	740	750
Кількість приватних підприємств, одиниць	309	312	315
Кількість об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва (одиниць):			
- кредитні спілки	2	2	3
- технопарки (індустріальні парки)	2	2	4
- банківські установи	6	7	7

11. Термін проведення звітності - щоквартально

Замовник Програми
Начальник управління
економічного розвитку
міста Калуської міської ради

Юрій СОКОЛОВСЬКИЙ _____
(підпис)

Керівник Програми
Заступник міського голови

Богдан БІЛЕЦЬКИЙ _____
(підпис)

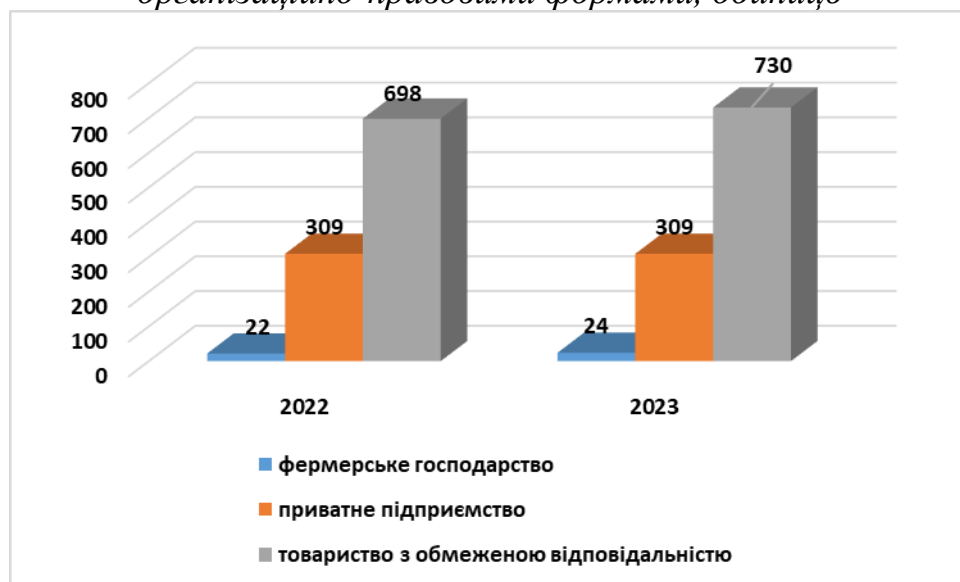
I. Стан та аналіз розвитку підприємництва

Розвиток малого та середнього підприємництва є одним із стратегічних напрямів забезпечення сталого економічного розвитку громади. Розвиток малого бізнесу призводить до створення додаткових робочих місць, самозайнятості населення та наповнення бюджетів усіх рівнів.

Станом на 1 січня 2024 року в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) по Калуській міській територіальній громаді налічувалась 1843 юридичні особи та 88 суб'єктів економіки без статусу юридичної особи.

Найпоширенішими організаційно-правовими формами господарювання суб'єктів економіки по Калуській міській територіальній громаді серед юридичних осіб були товариства з обмеженою відповідальністю – 730 (40,0% від загальної кількості юридичних осіб), приватні підприємства – 309 (17,0%), фермерські господарства – 24 (1,3%).

Кількість юридичних осіб за організаційно-правовими формами, одиниць

Надходження до загального фонду бюджету громади від суб'єктів господарської діяльності за 2023 рік становили 525,2 млн грн, що склало 77,0% грн усіх доходів загального фонду. Найбільше коштів надійшло від сплати податку на доходи фізичних осіб – 390,8 млн грн, єдиного податку – 13,2 млн грн, орендної плати з юридичних осіб – 80,4 млн грн, акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів – 15,5 млн грн та земельний податок з юридичних осіб – 25,3 млн грн.

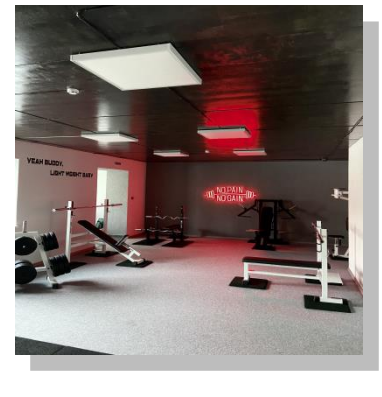
Станом на 01.01.2024 року на території Калуської міської територіальної громади функціонувало 1049 підприємств роздрібною торгівлю та 99 закладів ресторанного господарства, 5 ринків, 1 критий торговий ряд, 1 критий торговий майданчик, 1 торгова площа, 15 авто- та газозаправних станцій та 55 аптеки.

У місті успішно функціонують об'єкти мережевої торгівлі: «АТБ», «Сільпо», «Дивоцін», «ЕКО», «Фокстрот», «Комфі», «Watsons», «Галя-

Балувана», «Копійочка», «Prostor», «АВРОРА», «SPAR», «Torba», «OSA» та інші.

Станом на 01.01.2024 року працювало 455 підприємств побутового обслуговування населення

З метою створення рівних можливостей для суб'єктів підприємницької діяльності, впорядкування розміщення пересувних тимчасових споруд було проведено комерційний конкурс, об'єктом конкурсу є право оренди окремих конструктивних елементів благоустрою громади для надання дитячих розважальних послуг, зокрема, атракціону «Дитячий потяг» на пл. Героїв неподалік магазину «Рукавичка».

В громаді функціонує система заходів інформаційно-консультаційної та освітньої підготовки, метою якої є мотивація безробітних до відкриття власної справи.

З метою створення комфортних умов для платників податків у Калуському управлінні ГУ ДПС в Івано – Франківській області діє центр обслуговування платників податків. Протягом звітної періоду ГУ ДПС України в Івано-Франківській області організовано та проведено 70 заходів (семінари, зустрічі, круглі столи) для суб'єктів господарської діяльності щодо легалізації трудових відносин та відповідальності за порушення трудового законодавства, щодо застосування платниками РРО та ПРРО, декларування доходів, отриманих громадянами у 2022 році, переваг електронних сервісів ДПС, особливостей нарахування МПЗ тощо. Кількість учасників склала 263 особи. Проведено 8 сеансів телефонного зв'язку «гаряча лінія» на тему: «Застосування РРО, ПРРО платниками єдиного податку, декларування доходів, отриманих громадянами у 2022 році».

Для залучення незайнятих громадян до підприємницької діяльності Калуською філією Івано – Франківського обласного центру зайнятості було проведено 12 семінарів, у яких взяли участь 111 осіб; забезпечено професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації 328 безробітних шляхом стажування; надано 472 консультації з питань

впровадження певних норм законодавства про працю і зайнятість, державне соціальне страхування на випадок безробіття.

З метою пропагування ідей підприємництва для учнів загальноосвітніх навчальних закладів громади запроваджено:

- в Калуському ліцеї №10 – факультатив для учнів 7 класу «Фінансова грамотність»;

- в Калуському ліцеї №2 – курс за вибором «Фінансова грамотність» для учнів 10,11 класів;

- в Кропивницькій гімназії – курс за вибором «Основи підприємницької діяльності» для учнів 8,9 класів;

- в Студінській гімназії – предмет «Фінансова грамотність» для учнів 2-4 класів;

- в Калуському ліцеї №5 – навчання основі підприємництва та фінансової грамотності в 8-11 класах.

Загалом за 2023 рік було проведено 123 таких навчань.

В громаді продовжується робота щодо вдосконалення регуляторного середовища, створення сприятливих умов для ведення бізнесу. Підготовлено та розміщено на офіційному сайті Калуської міської ради 5 проєктів регуляторних актів разом з їх аналізом регуляторного впливу.

У 2023 році проведено 4 громадських обговорень проєктів регуляторних актів: 12 травня 2023 року проєктів рішень Калуської міської ради «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Калуської міської територіальної громади», «Про встановлення ставок орендної плати за земельні ділянки комунальної власності на території Калуської міської територіальної громади», 25 травня 2023 року проєкту рішення міської ради «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки», 10 липня 2023 року проєкту рішення виконавчого комітету міської ради "Про затвердження Правил розміщення зовнішньої реклами на території Калуської міської територіальної громади".

Прийнято 3 регуляторні акти: рішення міської ради від 29.06.2023 №2273 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку на території Калуської міської територіальної громади», рішення міської ради від 29.06.202 №2274 "Про встановлення ставок орендної плати за земельні ділянки комунальної власності на території Калуської міської територіальної громади", рішення міської ради від 29.06.2023 №2237 "Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки"

Проведено відповідно до плану-графіку відстеження регуляторних актів 7 відстежень результативності регуляторних актів.

На поліпшення підприємницького середовища, впровадження шляхів та механізмів вдосконалення та спрощення процедур отримання дозвільних документів спрямована робота центру надання адміністративних послуг.

Роботу Центру забезпечують 24 адміністратори, з них 11 у віддалених робочих місцях в який надаються 311 адміністративних послуги та 199 - у віддалених робочих місцях. Так, за 2023 рік через ЦНАП надано 79223 адміністративних послуг, у тому числі видано 176 документів дозвільного характеру.

Протягом 2023р. відбулося чотири конкурси з метою надання у

власність суб'єктам підприємництва приміщень комунальної власності Калуської міської територіальної громади. На офіційному сайті Калуської міської ради було розміщено 10 інформаційних повідомлень про аукціони і конкурси щодо об'єктів комунального майна. На кінець року для СГД пропонуються загалом 12 нежитлових приміщення для передачі в оренду та продажу.

У громаді працює Рада підприємців при виконавчому комітеті Калуської міської ради, яка виконує функцію зворотного зв'язку між владою та суб'єктами малого підприємництва. Протягом звітного періоду відбулося 4 засідання.

З метою створення інфраструктури підтримки бізнесу Калуська міська територіальна громада з проектом "Покращення інфраструктури підтримки бізнесу шляхом створення центру його підтримки" взяла участь у гранті, який в Україні реалізується німецькою федеральною компанією Deutsch Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH та отримала перемогу та фінансування у сумі близько 1,8 млн грн на системну підтримку малого та середнього підприємництва.

В рамках реалізації даного проекту було:

- проведено діагностику потреб МСБ трьох громад-учасниць проекту;
- проведено навчання, тренінги, курси, вебінари та зустрічі для діючого та майбутнього підприємництва;

- створено громадська спілка "Прикарпатський промисловий кластер" , а 3 серпня 2023 року ГС "Прикарпатський промисловий кластер" офіційно зареєстрована;

- проведено одноденний бізнес-форум "Місцеві політики розвитку МСБ", де відбулась презентація розроблених політик та бізнес – каталог Калуської, Верхнянської та Новицької громад Івано-Франківської області.

ФОП Калуської громади Микола Дзундза виграв в рамках проекту «Економічні можливості для жінок, котрі постраждали від домашнього / гендернозумовленого насильства», що впроваджується за сприяння UNFPA, Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні та за фінансової підтримки уряду Канади. У результаті на базі центру підтримки бізнесу громадської організації «УФРА» ним було проведено навчання для 8 жінок з набуття професійних навичок оператора прийому замовлень транспортної компанії САТ, відділення якої на умовах франшизи ФОП відкрив у громаді, згодом буде одну з них працевлаштована, а також облаштовано її робоче місце та придбано всю необхідну техніку.

II. Мета та основні завдання Програми

Метою Програми є забезпечення підтримки малого та середнього підприємництва в умовах воєнного стану, стимулювання його розвитку, створення сприятливого бізнес середовища шляхом консолідації зусиль місцевих органів влади, суб'єктів підприємницької діяльності, громадських організацій, об'єднань підприємців тощо задля покращення розвитку малого та середнього підприємництва.

Програма ґрунтується на аналізі стану розвитку підприємництва в громаді, результатах виконання попередніх програм розвитку підприємництва, визначає проблемні питання, основні зовнішні та внутрішні чинники, які стримують розвиток малого та середнього підприємництва, окреслює основні цілі, завдання щодо розвитку підприємництва в регіоні та комплекс заходів щодо їх реалізації.

Програма розроблена з врахуванням та на засадах таких документів: законів України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про розвиток і державну підтримку малого і середнього підприємництва», «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державні цільові програми» та інші нормативно правових, а також «Стратегії розвитку Калуської міської територіальної громади на 2022-2030 роки», затвердженою рішенням Калуської міської ради від 24.06.2021 №585.

Основними завданнями Програми для досягнення мети є:

сприяння розвитку діалогу між бізнесом та владою;

підвищення інноваційного потенціалу малого і середнього підприємництва;

сприяння виходу малого та середнього підприємництва громади на нові внутрішні та зовнішні ринки;

популяризація підприємницької культури та розвиток підприємницьких навичок;

організація підготовки та перепідготовки кадрів для малого та середнього бізнесу;

підвищення конкурентоспроможності продукції місцевих виробників;

забезпечення продуктивної зайнятості населення, у тому числі його соціально вразливих верств, за рахунок створення нових робочих місць на діючих і новостворених малих та середніх підприємствах та активізації самозайнятості;

методична, інформаційна, консультаційна, освітня та юридична допомога;

залучення міжнародної донорської допомоги для підтримки й розвитку малого та середнього підприємництва.

III. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання шляхом розроблення і виконання Програми

Мале і середнє підприємництво визначає темпи економічного розвитку, забезпечує впровадження інновацій, створює додаткові робочі місця, насичує внутрішній ринок товарами та послугами та відіграє значну роль у наповненні бюджету громади.

Проте, викликами для підприємництва стали військові дії на території країни, введення воєнного стану, інфляція і, як її наслідок – падіння попиту

та неплатоспроможність клієнтів, руйнування ланцюгів постачання та дефіцит фінансування. Серед інших проблем – зростання вартості сировини, матеріалів та енергоресурсів, різкий стрибок цін на оренду нерухомості, брак обігових коштів, відсутність достатньої кількості кваліфікованих працівників.

На подолання виявлених негативних факторів та розв’язання проблем, що перешкоджають подальшому поліпшенню бізнес-середовища спрямовані заходи Програми, основою якої є створення майданчиків для комунікації між владою та бізнес-спільнотою, запровадження дієвої системи консультаційної і правової підтримки бізнесу, посилення ринкових позицій та підтримка місцевих виробників.

Так, для визначення внутрішніх (сильні та слабкі сторони) та зовнішніх (сприятливі можливості та загрози) чинників, що стримують розвиток підприємницької діяльності, проведено SWOT-аналіз. Основні завдання SWOT-аналізу: виявлення сприятливих можливостей, визначення загроз і розробка заходів щодо знешкодження їхнього впливу, виявлення сильних сторін і зіставлення їх з ринковими можливостями, визначення слабкостей та розроблення стратегічних напрямів їх подолання, виявлення конкурентних переваг та формування стратегічних пріоритетів Програми.

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Спрощення започаткування підприємницької діяльності. 2. Мобільність і гнучкість бізнес-процесів. 3. Поліпшення у сфері публічних закупівель. 4. Швидке адаптування до нових економічних умов. 5. Потужний сегмент ринку 6. Спрощення процедур надання та отримання адміністративних послуг. 7. Вигідне географічне розташування. 8. Наявність бази вільних об’єктів, що призначені для ведення комерційної діяльності. 9. Надання безкоштовних консультацій приватним підприємцям та особам, що планують здійснення підприємницької діяльності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Велика чутливість і вразливість щодо внутрішньо- і зовнішньополітичних, економічних, соціальних змін. 2. Складності під час податкового адміністрування підприємництва. 3. Незначна частка підприємств малого бізнесу у сфері виробництва. 4. Низька інноваційна активність. 5. Недостатній рівень фахової підготовки підприємців з питань сучасних методів та форм організації господарювання. 6. Наявність «тіньової» діяльності суб’єктів підприємництва. 7. Низький рівень купівельної спроможності населення.
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Підтримка з боку міжнародної спільноти. 2. Спроможність банківським сектором 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дія на території України воєнного стану і ведення бойових дій. 2. Повільне відновлення економіки

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>кредитувати суб'єктів малого і середнього підприємництва.</p> <p>3. Потенціал для розвитку нових видів бізнесу, таких як ІТ-сфера, зелений туризм тощо.</p> <p>4. Упровадження системи комплексного інформаційно-консультативного забезпечення суб'єктів підприємництва.</p> <p>5. Підвищення рівня спроможності об'єднань підприємців.</p> <p>6. Взаємодія заінтересованих сторін, які надають підтримку малому і середньому підприємству.</p>	<p>або нові макроекономічні потрясіння.</p> <p>3. Підвищення інфляційних процесів.</p> <p>4. Непередбачувані зміни у законодавстві.</p> <p>5. Збільшення відтоку кваліфікованих трудових ресурсів за кордон, брак працівників робітничих спеціальностей.</p> <p>6. Конкуренція для малих підприємців з боку великого бізнесу (агрохолдингів, торговельних мереж).</p> <p>7. Недобросовісна конкуренція з боку дешевих та неякісних товарів і послуг.</p>

IV. Очікувані показники ефективності реалізації заходів Програми

Завдяки реалізації заходів Програми будуть створені сприятливі умови для розвитку підприємництва та залучення інвестицій, розв'язання актуальних проблем, що стримують розвиток приватної ініціативи, забезпечення економічного зростання, формування та впровадження ефективної системи підтримки і захисту суб'єктів малого та середнього підприємництва, а саме виконання завдань Програми сприятимуть:

- підвищення суми надходжень податків у бюджети всіх рівнів, збільшення частки таких надходжень;
- зміцнення довіри до органів місцевої влади, виявлене у реальній підтримці малого та середнього бізнесу.
- динамічний та стабільний розвиток підприємницької діяльності, заснований на оперативному забезпеченні суб'єктів підприємництва інформацією з глобальної мережі Інтернет про ринки товарів, робіт та послуг.
- соціально-економічний розвиток громади;
- зниження соціальної напруженості і добробуту населення;
- створення нових робочих місць за рахунок малого та середнього бізнесу;
- створення комфортного бізнес-середовища для розвитку всіх форм та сфер підприємницької діяльності;
- сприяння розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва;
- запровадження системи організаційно-освітніх заходів, спрямованих на підвищення фахового рівня, знань, навичок суб'єктів господарювання, щодо ведення бізнесу;
- поширення серед населення правових, економічних та фінансових знань, необхідних для здійснення підприємницької діяльності.

Заходів, обсяги та джерела фінансування Програми викладені в додатку до Програми.

V. Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення реалізації заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету Калуської міської територіальної громади (в межах передбачених коштів) та інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування заходів Програми з бюджету Калуської міської територіальної громади затверджується щорічно міською радою за пропозиціями управління економічного розвитку міста міської ради, які подаються фінансовому управлінню міської ради.

Передбачається виділення коштів на розвиток підприємництва в рамках реалізації заходів Програми у загальному розмірі 1030,0 тис. грн, в тому числі на 2025 рік – 310,0 тис. грн, на 2026 рік – 360,0 тис. грн, на 2027 рік – 360,0 тис. грн.

VI. Координація і контроль за ходом виконання Програми

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації виконавцями зазначених у ній заходів.

Координація виконання Програми покладається на управління економічного розвитку міста Калуської міської ради.

Управління, відділи, структурні підрозділи виконавчого комітету, інші виконавці, відповідальні за здійснення запланованих заходів Програми, забезпечують їх реалізацію в повному обсязі та у визначені терміни.

За результатами аналізу виконання програмних заходів з урахуванням загальної соціально-економічної ситуації та змін зовнішніх умов, що матимуть місце в ході реалізації Програми, можливе коригування заходів Програми.

Управління економічного розвитку міста щоквартально до 10 числа місяця, наступного за звітним кварталом, здійснює контроль за виконанням заходів Програми та інформує Департамент економічного розвитку, промисловості та інфраструктури Івано-Франківської обласної державної адміністрації.